

V Centre rodových štúdií sa 2. 12. 2010 uskutočnilo druhé stretnutie k pripravovanému doktorandskému kurzu *Rod ako výskumná perspektíva alebo máte trampoty (aj) s rodom?*.

Po úvodnom zoznamovaní sa s novými účastníkmi kurzu nasledovala diskusia o texte J. W. Scott *Rod: užitočná kategória historickej analýzy*. Text poslužil ako vhodný referenčný rámec hovorenia o rode. Zabezpečoval konzistentnosť interdisciplinárnych diskusií, ktoré videli k rozšíreniu polia našich ďalších analýz.

Hlavnú časť stretnutia tvorili samostatné výstupy, v rámci ktorých sme sa pokúsili konfrontovať naše individuálne chápania a definície kategórie rodu so stanoviskom autorky (so zameraním na prvú polovicu štúdie). Vďaka tomu vzniklo viacero zaujímavých diskusií, ktoré okrem analýz myšlienok Scotta poukázali aj na problém samotného písania o rode a aspektoch jeho situovanosti.

Zhodli sme sa v tom, že pojem rod implikuje skúmanie sociálnej organizácie vzťahu medzi pohlaviami. V náväznosti na to sa vytvára potreba preskúmať spätosť rodu s gramatikou - formálne pravidlá jazyka sú totiž priamo prepojené s maskulínnymi a feminínnymi označeniami. Oproti sebe tak stojí chápanie rodu ako istého spôsobu klasifikácie javov a rodu ako produktu spoločenskej dohody.

V diskusii zaznela aj dôležitá pripomienka, že analýza rodu odкрýva okrem iného aj súčasný stav a kritériá vedeckej práce. V tejto súvislosti sme načrtli problém, ku komu majú podobné vedecké práce a diskusie prehovárať.

Samostatné prezentácie sme uzavreli diskusiou o viacerých myšlienkach štúdie, ktoré jednotlivé účastníčky označili za problematické. Pokúsili sme sa uvažovať aj o nových perspektívach nahliadania na kategóriu rodu. Veľmi zaujímavou bola poznámka, že tematizáciou rodu sa vytvoril nový priestor pre vyjednávanie (možno aj o povahe základných pojmov feministickej teórie, možnostiach ich skúmania a redefinície a pod.). Okrem toho sme hovorili aj o rôznych možnostiach uplatňovania rodového hľadiska pri analýze literárnych textov.

Z hľadiska nasledujúcich diskusií sa ťažiskovým problémom stáva vymedzenie pojmu rod a odpoveď na otázku, čo znamená chápanie rodu ako analytickej kategórie (v protiklade k nedostačnosti deskriptívnych prístupov). Na nasledujúcom stretnutí preto budeme pokračovať v diskusii nadviazaním na druhú časť danej štúdie. Našou úlohou bude okrem vymedzenia rodu uvažovať aj o aplikačných aspektoch a využiteľnosti rodu z hľadiska našej doktorandskej práce.

Termín nasledujúceho stretnutia:

9. 12. 2010 o 17:30 v Centre rodových štúdií

Študijná literatúra:

SCOTT, J. W. 2006. Rod: užitočná kategória historickej analýzy.
In: CVIKOVÁ, J. JURÁŇOVÁ, J. – KOBOVÁ, L. (ed.). *Histórie žien : aspekty písania a čítania*.
Bratislava : Aspekt.